

متن پرسش

سلام علیکم! در رساله های مراجع آمده اگر در هنگام صحبت و مشاهده نامحرم خوف مفسده و افتادن به گناه افتادن باشد باید اجتناب شود و گرنه اشکال ندارد. حال این مفسده دقیقا یعنی چه؟! چون که اگر مفسده و گناه را صرفا استمناء و زنا بدانیم آنوقت می توان گفت خیلی از این صحبت ها مخصوصا آن صحبت هائی که در مکان عمومی است این مفسده را ندارد. چون واقعا مثلا چند کلام صحبت با نامحرم یا در خیلی از موارد نگاه به نامحرم موجب استمناء و زنا نمی شود. اما اگر بخواهیم دامنه مفسده را آنچنان وسیع در نظر بگیریم که حتی مثلا اینکه ممکن است بعد از صحبت با نامحرم انسان تا چند دقیقه بعد از آن صحبت نیز به فکر نامحرم باشد یا مثلا حتی اینکه مقداری دل انسان در هنگام صحبت بلرزد و ... آنوقت باید گفت شاید بالای ۹۵% مکالمات اینچنین وضعی داشته باشند و طبق این مبنا تقریبا باید گفت بطور مطلق مرد و زن نامحرم نه به هم نگاه کنند نه حتی با هم صحبت کنند. حتی طبق این مبنا مثلا اگر در خیابان زنی از ما آدرس سوال کرد نیز نباید به او جواب داد. یا مثلا زن حتی برای خرید به سر مغازه نیز نباید برود. مخصوصا مغازه ای که صاحب مغازه جوان باشد. یا طبق این مبنا زن باید کلا در خانه بنشیند. یا حتی به اخبار تلویزیون که مجریش زن است نیز نباید گوش داد. فیلم ها که دیگر جای خود دارد. فیلم خارجی که دیگر اظهر من الشمس است. طبق این مبنا حتی مثلا طلبه های مجرد در فقه کتاب النکاح را نباید بخوانند چون بالاخره ذهن جوان را بخود مشغول می کند. علاوه بر کتاب النکاح مثلا مبحث دماء ثلاثه را از کتاب الطهاره، مباحث مربوط به اماء در ابواب مختلف فقه را نیز نباید بخوانند چون ذهنشان مشغول می شود. حتی طبق این مبنا شاید بشود گفت مجرد برخی آیات قرآن را نیز نباید بخواند. آن آیاتی که از حوری و قاصرات طرف و حورات مقصورات و صحبت می کند چون موجب دلمشغولی می شود. یا مثلا سوره یوسف آیات مربوطه را نیز نباید بخوانند. حتی بنده یک فایل از بخشی از سخنرانی علامه حسن زاده حفظه الله را گوش می دادم در آنجا به مناسبتی یک زن تقاضای صلوات از مردم کرد. علامه حفظه الله البته مودبانه اما به شدت به زن تذکر دادند که زن نباید در حضور نامحرم اینچنین حرف بزند. در حالی که واقعا در یک همچون مجلسی آنهم تقاضای صلوات به هیچ وجه مفسده ای ندارد. در مجموع بصورت مفصل و کامل و موردی در این مورد بحث کنید که این مفسده دقیقا یعنی چه؟! و حدودش کجاست؟! و طبق تعریف شما از مفسده به نظرتان در چه مواردی صحبت با نامحرم مفسده دارد و در چه مواردی ندارد؟! البته لطفا یک جواب عمقی و بر اساس مبانی ناب اسلامی بدهید نه آن جوابهای معمولی و سطحی که در همه سایت ها و سخنرانی ها وجود دارد.

باسمه تعالی؛ علیکم السلام: مسلّم منظور از مفسده در ارتباط با نامحرم، همان نوع دوم است ولی باید توجه داشت حتّی برای یک جوان در حال عادی این‌طور نیست که اگر نامحرمی از او مثلاً آدرسی بپرسد دل او بلرزد مگر این‌که او از تعادل اولیّهای که عموم انسان‌ها دارند به جهت غلبه‌ی خیالات (به هر دلیلی که غلبه کرده‌است) خارج شده و صورت‌های ذهنی که خودش به ایجاد آن‌ها دامن زده همواره مدّ نظرش باشد و در برخورد با نامحرم برای او تداعی شود. چنین افرادی برای درمان خیال نامعتدلشان باید از ایجاد زمینه‌های رجوع به صورت‌های نامناسب خودداری نمایند تا به مرور خیالاتشان به حاشیه رود و تعقّل به صحنه آید. در مورد ادب خیال می‌توانید به کتاب «ادب خیال و عقل و قلب» مراجعه نمایید. موفق باشید.